

Školení: úvodní a obnovovací školení řidičů, vedoucích pracovníků a ostatních pracovníků v oblasti přepravy

Úvod

Dohoda ADR (Evropská dohoda o mezinárodní silniční přepravě nebezpečných věcí) vyžaduje, aby osoby podílející se na přepravě nebezpečných věcí byly školeny podle kapitoly 1.3 a osádka vozidla podle kapitoly 8.2. Národní dopravní předpisy vyžadují, aby řidič absolvoval školení a získal licenci nebo povolení pro provozování vozidla používaného pro přepravu. Zkušenosti z plynárenského průmyslu ale ukazují, že znalosti a dovednosti získané při tomto školení je nutno dále doplnit o speciální školení pro odvětví průmyslových a medicínálních plynů, aby byla zajištěna bezpečná distribuce plynů.

Předmět

Tyto bezpečnostní informace poskytují pokyny pro typ výcviku, který musí absolvovat řidiči a ostatní pracovníci v oblasti přepravy, aby mohli pracovat s produkty 2. třídy podle ADR v odvětví průmyslových a medicínálních plynů.

Více informací o výcviku:

1. Mají řidiči před zahájením jízd a dodávek dostatečnou praxi v řízení vozidla a manipulaci s nákladem?
2. Jsou řidiči a ostatní pracovníci v oblasti přepravy informováni o incidentech a nehodách, k nimž došlo v jejich oboru?
3. Jsou si řidiči a ostatní pracovníci v oblasti přepravy vědomi specifických rizik spojených s přepravou plynů?
4. Znají a rozumí řidiči a pracovníci nakládky pracovním postupům (např. nakládka, zajištění nákladu, vykládka, postupy přípravy pro plnění, obsluha manipulačních zařízení pro specifický produkt apod.), které musí dodržovat, a příslušné legislativní požadavky?
5. Vědí řidiči a ostatní pracovníci v oblasti přepravy, co dělat v případě havárie?
6. Jsou si všechny osoby odpovědné za logistiku vědomy omezení řidiče na silnici?
7. Znají řidiči a ostatní pracovníci v oblasti přepravy zásady bezpečnosti silniční přepravy vaší společnosti?
8. Znají řidiči i ostatní pracovníci v oblasti přepravy bezpečnostní předpisy vaší společnosti, které se týkají přepravy?
9. Poskytujete řidičům referenční materiály, např. příručky?
10. Jsou řidiči vyškoleni v používání asistenčních technologií používaných ve vozidlech?

Jestliže odpověď na kteroukoli z uvedených otázek zní „ne“, měli byste provést příslušná opatření!

TYTO INFORMACE K BEZPEČNOSTI PŘEPRAVY POPISUJÍ OBSAH TEORETICKÉHO ŠKOLENÍ A

© EIGA 2013 - organizace EIGA uděluje oprávnění reprodukovat tuto publikaci s uvedením jmenované organizace jako zdroje

PRAKTICKÉHO VÝCVIKU, KTERÝ MUSÍ ABSOLVOVAT ŘIDIČI A OSTATNÍ PRACOVNÍCI V OBLASTI PŘEPRAVY. ŠKOLENÍ MŮŽE ZAHRNOVAT I POŽADAVKY STANOVENÉ NÁRODNÍ LEGISLATIVOU.

Obsah teoretického školení řidičů

Kromě školení podle dohody ADR a národní legislativy musí řidič absolvovat další speciální školení zaměřené na přepravovaný plyn nebo plyny, typ nádob na plyn a vybavení vozidla (aby byl řidič schopen rozpoznat nebezpečné situace a reagovat na ně). Jde o následující problematiku:

- Vlastnosti produktu a rizika s ním spojená
- Školení v označování
- Dokumentace nutná pro přepravu plynů
- Bezpečnostní vybavení vozidla
- Osobní ochranné prostředky povinné pro daný pracovní úkon
- Charakteristika uskladnění plynu (láhev, svazek lahví, trubková nádoba, cisterna atd.)
- Specifické postupy a vybavení pro nakládku, zajištění nákladu a vykládku podle dané činnosti
- Omezení nosnosti vozidla
- Postupy kontroly (např. kontrolní seznam před odjezdem na začátku jízdy nebo po zaparkování)
- Bezpečné parkování vozidla

Školení musí zahrnovat i další témata z oblasti bezpečnosti silničního provozu:

- Zpětná vazba o incidentech/nehodách, k nimž došlo při stejné činnosti
- Postupy pro havarijní situace, které je třeba dodržovat při incidentu/nehodě (např. hašení požáru)
- Pokyny společnosti k bezpečnosti na silnicích (včetně zásad používání mobilních telefonů)
- Firemní bezpečnostní pokyny týkající se přepravy
- Rizika při jízdě: vliv alkoholu, drog, léků, omezené pozornosti, únavy
- Výcvik v opatrné jízdě
- Bezpečnost na základě chování
- Školení v prevenci převrácení vozidla (*viz též Informace k bezpečnosti přepravy „Prevence převrácení vozidla a jiných vážných dopravních nehod“⁽¹⁾*)
- Používání asistenčních technologií ve vozidle (*podrobnosti o těchto technologiích viz Informace k bezpečnosti přepravy „Prevence převrácení vozidla a jiných vážných dopravních nehod“⁽¹⁾*)
- Proces hlášení nehod a incidentů

Na konci školení řidiči absolvují test, který ověří jejich znalosti a porozumění látce probírané v kurzech. V případě neuspokojivého výsledku musí řidič projít obnovovacím školením a absolvovat znovu test.

Školící moduly musí být podle potřeby aktualizovány, zejména v případě významných změn či událostí (např. aktualizace postupů, nehoda/incident).

Pro školení potřebné pro všechny řidiče je nutno vypracovat harmonogram a vést záznamy.

Praktický výcvik řidiče

Školitel řidičů (např. vedoucí školitel) úzce spolupracuje s novým řidičem; cílem je:

- Poskytnout řidiči praktický výcvik o příslušných postupech nakládky, zajištění nákladu a vykládky a postupech v případě havárie
- Zajistit, aby řidič znal a dovedl správně zacházet s typem vozidla a vybavení, které používá
- Umožnit praktickou ukázkou látky, která byla při teoretickém školení obtížně srozumitelná (např. rozpoznávání nebezpečných situací, praktické způsoby, jak je předvídat a reagovat na ně)
- Ohodnotit schopnost řidiče dodržovat postupy a bezpečnostní pokyny.

KAŽDÝ ŘIDIČ MUSÍ OBDRŽET REFERENČNÍ MATERIÁLY S INFORMACEMI ZE ŠKOLENÍ

Vedoucí pracovníci a ostatní pracovníci v oblasti přepravy

Požadavky oddílu 1.3.2 dohody ADR stanovují formu školení, které musí absolvovat osoby, jež se podílejí na přepravě nebezpečných věcí. Potřebný typ školení je dán odpovědností a povinnostmi daného pracovníka. Zaměstnanci musí absolvovat školení dříve, než se ujmou svojí odpovědnosti; úkony, pro které dosud daná osoba neabsolvovala potřebné školení, může provádět pouze pod přímým dohledem školené osoby. Níže je uveden výňatek z dokumentu ADR, který stanovuje formu školení:

- Pracovníci musí znát všeobecné požadavky na opatření při přepravě nebezpečných věcí.
- Pracovníci musí být proškoleni v požadavcích předpisů pro přepravu nebezpečných věcí v míře, kterou vyžadují jejich povinnosti a odpovědnost.
- Bezpečnostní školení
 - Pracovníci musí být proškoleni v rizicích a nebezpečích spojených s nebezpečnými věcmi v míře, kterou vyžaduje stupeň rizika úrazu nebo zasažení v případě incidentu při přepravě nebezpečných věcí (nakládce, zajištění nákladu a vykládce).
 - Cílem poskytnutého školení musí být seznámit pracovníky s bezpečnými postupy manipulace s nákladem a reakce na havarijní situace.

Organizace EIGA dále doporučuje poskytnout další školení pro následující oblasti:

- Firemní zásady bezpečnosti silniční přepravy
- Pozadí a příčiny nehod a incidentů

Obnovovací školení

Řidiči a pracovníci v oblasti přepravy musí pravidelně absolvovat obnovovací školení, které bude zahrnovat alespoň následující témata:

- Hlavní témata úvodního školicího modulu
- Změny nebo události, k nimž došlo od posledního školení (např. změny v předpisech či postupech, organizační změny, aktualizace, nehody)

Na konci obnovovacího školení musí řidiči a pracovníci v oblasti přepravy absolvovat test. V případě neuspokojivého výsledku musí řidič nebo pracovník v oblasti přepravy projít obnovovacím školením a absolvovat test znovu.

Pro potřebné obnovovací školení pro všechny řidiče a pracovníky v oblasti přepravy je nutno vypracovat harmonogram a vést záznamy.

Reference

1. Informace k bezpečnosti přepravy EIGA TS 02, „Prevence převrácení vozidla a jiných vážných dopravních nehod“

Další informace

Informace TS 01 Přehled informací k bezpečnosti přepravy. www.eiga.eu

Dokument 173, Směrnice ADR pro bezpečnost během přepravy, European Industrial Gases Association, www.eiga.eu

Dokument 56, Uživatelský návod pro řidiče cisteren oxidu uhličitého (CO₂), European Industrial Gases Association, www.eiga.eu

NL 88, Nehody s převrácením vozidla, European Industrial Gases Association, www.eiga.eu

Dokument 52, Zajištění nádob na produkty 2. třídy pro přepravu, European Industrial Gases Association, www.eiga.eu

Dokument 63, Prevence nehod při vlečení vozidel, European Industrial Gases Association, www.eiga.eu

TP 28, Bezpečná jízda za špatných povětrnostních podmínek, European Industrial Gases Association, www.eiga.eu

Dokument 54, Program bezpečnosti silničního provozu, European Industrial Gases Association, www.eiga.eu

Dokument 81, Havárie silničních vozidel a odtah, European Industrial Gases Association, www.eiga.eu

CEFIC SQAS (Systém hodnocení bezpečnosti a jakosti), www.sqas.org

Odmítnutí odpovědnosti

Všechny technické publikace EIGA nebo pod jménem EIGA včetně Sbírek praktických postupů, Bezpečnostních postupů a všechny další technické informace v těchto publikacích obsažené, byly získány ze zdrojů, které považujeme za spolehlivé a které se zakládají na odborných informacích a zkušenostech aktuálně dostupných u členů asociace EIGA a dalších k datu jejich vydání.

I když asociace EIGA doporučuje svým členům používat své publikace nebo se na ně odkazovat, je používání publikací asociace EIGA nebo odkaz na tyto publikace členy asociace nebo třetími stranami čistě dobrovolné a nezávazné.

Proto asociace EIGA a členové asociace EIGA neposkytují žádnou záruku za výsledky a nepřebírají žádný závazek či odpovědnost v souvislosti s referencemi a s použitím informací a doporučení obsažených v publikacích asociace EIGA.

Asociace EIGA nemá žádnou kontrolu nad čímkoliv, pokud se jedná o provádění nebo neprovádění výkonu, chybnou interpretaci informací, správné nebo nesprávné používání jakýchkoliv informací a doporučení obsažených v publikacích asociace EIGA ze strany osob nebo organizačních jednotek (včetně členů asociace EIGA) a asociace EIGA výslovně neuzná v této souvislosti jakoukoliv odpovědnost.

Publikace asociace EIGA jsou pravidelně přezkoumávány a uživatelé jsou upozorňováni, aby si opatřili poslední vydání.